

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

VI. Schisma Anglicanae Ecclesiae ab ipsis regibus profectum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Et quamquam initio pauci assentirentur, tandem tamen schismata pars perueritatem, quæ à Deo stabant, succumbente, & Ecclesia peccatum cuntem. Elisabetha voti compos, procum hunc postea neglexit. Interea homines prophani controversias religionis decidunt, & diuini cultus formulam prescribunt; inter mendaciorum strepitum Veritate prorsus silentem. Communi & vniuersali hominum opinioni multum tribuendum esse etiam Ethnici dixerunt. Apud Christianos quidem vniuersalis ille in fide consensus certissimum Veritatis testimonium esse debet. At hic contra vniuersalem coensem Ecclesiæ, contra communem totius Antiquitatis vocem, contra priscorum Patrum decreta confusum opinionum chaos miscebat, quatum nec pes ne caput apparebat. Egyptij olim Græcis exprobasse dicuntur; quod plerique inter ipsos pueri essent, id est, in antiquitate cognitione parum veri. (d) Quanto magis id de hereticis usurpati protestant qui in religionis negotio sui tantum cerebri commenta sequuntur; omni interim Antiquitatis & Ecclesiæ auctoritate contenta. Sed ad Arundelium redeo, cui post hanc ludificationem multum auctoritatis decessit. Alter vero, Norfolcius scilicet Thomas Hauuardus quem itidem ad suas partes blanditijs allèxerat, non auctoritatem taatum, postea verum etiam vitam, capite ex Elisabethæ iussu multatus A. 1572. amisisit, veluti Natalis habet suspensus & in partes dissectus, vel utiliter malestatis reus. Episcopi qui Parlamento decessi assentiri nollent, dignitatibus deieci fuerunt, uno solo excepto. Accidit id A. primo Elisabethæ Christi 1559. quo Eliensis Episcopus Thomas Thirlbæus reformationi Elisabethæ resistens in Turrim Londonensem est conicetus, & Lincolniensis Episcopus Thomas Wathonus custodizatus datus, ut & Conuentrensis atque Lichfeldensis Radulphus Baynus, ac Gilbertus Bournus Bathoniæ ac Wellensis Episcopus cum Exoniæ Jacobus Turberius, Norvicii Ioannes Hopponus, Vigorniæ Richardus Patus, Cestrensis Ioannes Chriftopherus, Petroburgensis David Poole, Eboraciensis Nicolaus Heath, Dunelmensis Gubertus Tonstallus, Carleolensis Ovvinus Ogelthorpe, omnes ex auctorati à Noua Primate & Parlamento, substitutis ijs quorum nomina describi censeo iadignum. Unus, inter omnes Episcopos sub Maria Regina receptos, Landauensis Antonius Kitchin Dunstan ex Monacho Westmonasterensi Episcopus ad æternam nominis sui

ignominiam Iuramento de primaru Elisabethæ subscribere non erubuit. Itaque sacerdotes principes clerum deserendo patriam suam infinitis calamitatibus subiecerunt, quibus ipsi postea miserabiliter inuoluti fuerunt. (e) Alias certè Clerus summa constantia vtebatur. Feriæ Dux, qui tamquam Legatus Cæsarishæc tenus consilijs interfuerat, vbi misceri omnia vidit, imperata à regina facultate è regno discessit, cumque eo Catholicæ non pauci, qui heres eos ingum ferre recusabant: quibus deinde Hispaniæ Rex laudabili in primis liberalitate ad subleuandas vitæ necessitates subuenit.

VI. Qum in ceteris Christianæ Reipublicæ regnis hereses fere ab inquietis & turbulentis hominibus inuestigata & stabilitate sunt; in Anglia schisma ab ipsis Regibus ortum habuit, vt Regale merito dici possit. Primam ei fenestram aperuit Henricus VIII. quod ab Eduardo fortum & auctu, tandem sub Elisabetha torum regnum occupavit. Ecce vero: vix regno inaugurate fuerat Elisabetha, quum ad eam fama perfertur, Mariam Scotiæ reginam, Galliarum regis filio primogenito Francisco Valesio quem Delphinū vocabant, nuptam A. 1558 Aprili mense pro Angliæ regina se gerente, cumque titulum & insignia publice usurpare. Credibile sane est, ob hanc iniuriam (vii videri volebat) Elisabetham postea in miseram illam reginam, defuncto marito, tanta perfidia se uijisse: vt infra ostendam Elisabetha grauissimi belli metu implicita, à pecunia etiam & opibus pro necessitate patrum instruta, regno insuper infactiones scissio ac distractio, quum omnia disperisset; non modo tantis se difficultatibus expeditum, verum etiam rete contexuit, quo miserabilem illam reginam inuoluit. Regnum se uitia & crudelitate, vitam dissidentia tuebatur. Tantum vero aberat: vt regniconsortem sibi asciuerit, vt etiam potentissimos orbis Principes inani spe ludificari, sequæ dixerit Virginem permansurum, ac velle virginem matmore sub quo sepulta iaceret, hæc verba inscriberentur: *Hic sita est Elisabetha, quæ (sic) annis Regina, & tota æate sua Virgo fuit. Pulcrum sane elogium, si et tam verum quam verbis splendidum fuisset.*

Potro optimatibus iuslaurandum illud saluconscientia se præstatre non posse dicentibus, curauit vt sacerdotes Principes exciperentur, ma-

T. 3. do.

e Herodotus.

do suis suffragijs Episcopos clericosque ad hoc iuramentum lege compelli permitterent. Ita multi ex magnatibus hac cautione pulere sibi prosperum putantes, de Episcopis ac Pastoribus suis non multum curarunt, eosque irreligionis istis legibus obnoxios reliquerunt. Quod strategema illa in patris schola didicisse videbatur. Hic enim quum ad monasteriorum Religiosorumque bona occupanda auctum adiecisset, facile in comitijs quod voluit effecit, non solum per Principes laicos, sed etiam Praelatos Ecclesiasticos seculares, qui parum sua interesse putabant quid de Religiosis personis rebusve monasticis statueretur: sed tandem & ipsi postea in prædam cessarunt. In hac tanta perturbatione Nobilitas fere omnis quæ ab aula aberat, ut & populus magna ex parte Catholicam sequeretur religionem. Sola Londinensis urbs & aula regia maxime erant corruptæ. Principes plerique Calvinismi studium palam simulabant, clam tamen Catholicorum more viuebant. Ne vero aut reginae gratia aut muneribus & dignitatibus exciderent, Calvinistarum conciones quidem publice audiebant, domi vero sacram Catholicum sibi peragi curabant, sic Deo & dia- bolo simul seruientes. Sed Principes illi Praelatos Ecclesiasticos desertos passi, & ipsi tandem à Deo deserti, miserabiliter perierunt.

ANGLORVM RELIGIO AB ALIIS sectis in quibus differat. Elisabetha religionem mutat, retentis tamen quibusdam ex Ca- tholica Ecclesia, &c.

CAPUT XI.

ARGUMENTVM

- I. De religione Anglorum: & quomodo ea, tam ab aliis heretibus, quam Catholicis fide, diffaret.
- II. Disputatio inter Catholicos & Calvinistas habita: post quam Missa abrogata, & Episcopi atque alii Catholici varijs modi fuerunt afflicti.
- III. Pius V. Papa Anglam anathematu fulmine percutit.
- IV. Elisabetha regina in rebus spiritualibus & ab Ecclesia dependentibus magnam sibi autoritatem imponebat.
- V. De Anglicanis in Belgio, Gallia, & Roma Se- minarijs. Item de Martyrologio hereticorum.
- VI. Elisabetha S. Crucis signum in honores habet & Calvinistas reformationem à se prescriptam amplecti cogit.

I. **N**umquam Africa, monstrorum pares, ob monstrosos diversorum animalium inter se congregentium partus à veteribus dicta, ullam tigridem tam maculosâ, aut quamcumque aliam bestiam tam variegatâ pelle produxit, quam Anglia in Leopardis suis, quibus pro insignibus vtitur, non quidem coloribus, sed religionum sectis, earumque legibus ac ceremonijs plurimum inter se discrepantibus, varietatem ac dissimilitudinem ostendit: cuius nos hicaliquacne aetae leui penicillo ad umbrata, toti orbi spectanda proponemus, ut lectores hæc eos multiplices formas non cognoscere tantum & admirari, verum etiam detestari discant. Elisabetha quidem (eui Leopardos pro insignibus nemo inuidere debet) ex conatu tam variam, versipellem, ac confusam ex omnibus sectis Ecclesiam adfiscavit, ut quamvis nihil fere Catholicum habeat, tamen nec Hussitica, nec Lutherana, nec Zwingiana, nec Calviniana, nec Catabantista dici possit, & ramen ex omnibus aliquid in ea agnisci possit: à Catholicis terum exteriorum cortices & ceremonias, à sectarijs cultus interiora & doctrinam mutuata. Primum ergo Visitatores constituit, qui religionem ad eam formam qua Eduardo VI. fuerat, reformatarent. Dignitates Ecclesiasticas quibus vellet, distribuit. Episcops consecrat, vestitum Ecclesiasticis praescribit, ceremonias alaque quorum mysteria non capret, proscribit, pro libitu denique omnia fett & agit. Cum Gallis Calvinistis non leuis ei erat contencio, quos numeri multa reiijcere, & religionem suam religione nudatam sequi dicebat: ut & Hispano quidam Vasco, Catholicorum religionem nimis pinguis, Calvinianorum nimis macrime dixit. Ecclesiasticos etiam a laicis vestitu discerni omnino volebat: quæ eti tamquam superstitionis & Papistica expioderent Calvinistæ, illani hilominius in leontia perstabat, inquietus: Deum semper extensis ceremonijs coli voluisse, altaria, ceteros, suffumigations Veteris legis usq; esse approbata.